

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto \$1.00

Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States

Issued Every Day Except Sundays
and Legal Holidays

75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N.Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 271. — ŠTEV. 271.

NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 18, 1919. — TOREK, 18. NOVEMBRA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

DELODAJALCI PONUJAJO VEČ PLAČE MAJNARJEM

DELODAJALCI SO PONUDILI PREMOGARJEM POVEČANJE PLAČE, A ONI BODO NAJBREŽE ZAVRNILI 25 ODSTOTNO PVIŠANJE, KI GA JIM PONUJAJO. — PREMOGARJI SO DOBRO ZALOŽENI Z DENARJEM.

Washington, D.C., 17. novembra. — Če ne bodo premogarški delodajaleci in zastopniki premogarjev pokazali kmalo razpoloženje za hitro uravnava ter pričeli obenem s splošnim delom v rovih, bo storila administracija svoje korake, ki bodo obema strankama pokažali, da je treba odločne in hitre akcije.

Iz tega vzroka je zelo verjetno, da bo v naslednjih par dneh administracija objavila, da se sicer ne želi poslužiti metod debele police, da pa se jih bo poslužila, če bo nastala tozadevna potreba.

Soglasno z nazorom administrativnih krogov, je treba na vsak način pospešiti akcijo in to radi položaja v premogovni industriji.

Poročila iz različnih premogovnih poljih kažejo, da so delodajaleci sicer gojili velika upanja z ozirom na povratek na delo pa razveljavljenju stavke od strani organizacije, da pa se dejanski vračajo na delo le premogarji, ki so zaposleni v nčinijskih rovih in v premogovnikih, ki so le nahitro organizirani.

Poročila iz unijskih polj kažejo, da so premogarji dobro založeni z denarjem, kajti samo v Illinoisu so dobili včeraj osem milijonov dolarjev v zaostalih plačah. Vsledtega tudi zamorejo dalje vzdržati brez vsake zunanje pomoči.

Pregled pogojev, ki so jih predložili v soboto premogarji delodajalcem, nam kaže, da so premogarji pripravljeni dati koncesije z ozirom na eno važno stvar. V prvotnih zahtevah so zahtevali šesturni delavni brez vsakega kompromisa, soglasno z izjavo delodajalcev. Zahteve, ki so jih predložili sedaj, pa hočejo le šesturni dan. Gleda vse drugih točk, vključno pravico krajevnih unij, ki naj bi uravnale krajevne spore ter šestdeset odstotno povečanje plače, pa obstajajo prvočne zahteve kot so bile.

Delodajaleci so se posvetovali skoraj celo nedeljo, da pripravijo svoje protipredloge, katere bodo predložili danes.

Glavna koncesija z njih strani bo obstajala v tem, da bodo opnili svoje stališče z ozirom na washingtonski dogovor, katerega so se dosedaj držali in ki določa, da mora kontrakt obvezljati, dokler ne bo oficijelno proglašen konec vojne.

Ta koncesija vključuje tudi povečanje plače. Za koliko namenijo delodajaleci povečati plačo, ni znano, vendar pa so namignili, da to povečanje ne more presegati 25 odstotkov.

25 odstotno povečanje plače pa ne bo mogoče zadostiti željam premogarjev. Zahtevali bodo večje povečanje ter tudi skrčenje delavnih ur. Če se bo skrčilo znatno število delavnih ur, bodo premogarji zavoljni z manjšim povečanjem plače.

Administrativski krogi z delavskim tajnikom Wilsonom vred že, da bi obvezljiv še naprej osemnajstidesetni delavni teden. Poročila, ki prihajo iz raznih premogovnih poljih, kažejo, da so unijski premogarji še vedno doma in da čakajo na izid konference.

Poslujoči predsednik John L. Lewis ni hotel ničesar izjaviti glede položaja ali glede predlogov, ki so jih danes stavili delodajaleci.

Pravijo, da bo Lewis v slučaju zadovoljivega izida konference prevzel odgovornost, da spravi ljudi nazaj na delo in da ne bo čakal odobrenja sprejetih pogojev od strani konvenicije, ki je odobrila proglašitev stavke in ki je bila razpuščena.

STRUPENI PLINI SO ZOPET V RABI.

London, Anglija, 17. novembra. — Ko je imel pred par tedni takoj ameriški suha W. E. Johnson govor v prid prohibiciji, so ga dajali poštano pretepli. Nekdo ga je sunil tudi v oko. Sprva so mislili, da poškodba ni nevarna, sedaj pa pravijo nekateri zdravniki, da najbrže na oko ne bo nikdar več videl.

34,000 GALON PIVA SO IZLILI V REKO.

Minneapolis, Minn., 17. nov. — Ko je prišlo iz Čikage poročilo, da je tamnošni zvezni sodnik odločil proti mokračem, so izgubili tukajšnji pivovarnarji vse svoje upanje. Ena sama pivovarna je izlila 34,000 galon piva v reko Mississippi.

BOLJEVNIKI SO VJELI TOLSTOJEVO HČER.

Pariz, Francija, 17. novembra. — Iz Rostova, Rusija, poročajo, da je bila na povelje moskovske izvanredne sovjetske komisije arretana Aleksandra Tolstoj, hči grofice ženo, predsednik, ki je pa ni fa Leva Tolstega. Dolže jo zvezni sodelniki.

ITALJANSKI ADMIRAL STOPIL NA STRAN D'ANNUNZIA

Italijanski admiral Millo je stopil s svojimi štirimi ladjami na stran ponorelega pesnika.

Reka, Jugoslavija, 16. nov. — Gabriel D'Annunzio je postal s svojim zadnjim činom mojster celeti dalmatinske obale. Zagotovil si je pomoč italijanskega admiraleta Millo, poveljnika laških okupacijskih čet v Dalmaciji, s čemer je zdobil popolno kontrolo nad čerto, določeno v času premirja, ki sega severno od Reke in južno do Dubrovnika, torej cele dalmatinske obale.

Mornariškim silam D'Annunzia se je pridružil en italijanski drednot v spremstvu štirih rušilev. S tem je tudi stališče D'Annunzia zelo ojačeno.

Rim, Italija, 17. novembra. — Minister za zunanje zadeve Tittoni je zopet dal izraza svoji želji, da se umakne z ministrskega stolčka. Kot vzrok zato je navepel svoje slabo zdravstveno stanje ter komplikacije, ki so nastale vsled jadranskega položaja, katerih ne more navladati. Nadaljnji vzrok je stališče ameriškega predsednika Wilsona glede jadranskega vprašanja, o katerem je zunajni minister izjavil, da si je zmanjšal prizadeval izpremeniti način na delo unijskih premogarjev, ga ali pa vsaj ublažiti.

Ministrski predsednik Nitti ter tovarniški gospoda Tittonija so napolili vse sile, da ga prepovrgo, da bi ostal še nadalje v uradu.

VOLITVE V ITALIJI

10,000 karabinerjev in vojakov je pomagalo v Rimu javnim oblastim, zavarovati volilce.

Pariz, Francija, 17. novembra. — Ida Rubinstein, slavna in krasna igralka, ki se je ločila leta 1912 od Gabriela D'Annunzia, ga hoče imeti sedaj nazaj. Včeraj jo je obiskal neki priatelj, da bi ji sporočil o slavnih pesnikovih "zmagah". Kar sapa mu je zastala vsled samega začudenja. Svojo največjo sobo je izpremenila igralka v kapelo. Sredi kapele stoji pesnikov kip. Po stenah je vse polno njegovih fotografij. Kapela je razsvetljena s tajinstveno rdečo lučjo, ki pada iz dragocenega svetilnika. Ida Rubinstein ki je oblesenica v belo svilnato obliko, preklepi in prejoka po cele ure v tej sobi. Neštehto brozavku je že poslala pesniku na Reko, pa še na nobeno ni dobila odgovora.

Prepričana je, da se bo se enkrat vrnil, kljub temu, da je posvetil vse svoje sreče in življenje domovini.

(To poročilo jasno kaže, da ni Ida prav pri zdravi pameti. Opredel.

RUMUNSKI TOLOVAJI V BUDIMPEŠTI.

London, Anglija, 17. novembra. — V nekem poročilu z Dunaja na Daily News se glasi:

Zgodaj danes zjutraj so rumunske čete zapustile Budimpešto v spremstvu velikega števil motornih voz in železniških kai, ki so nosile pohištvo in druge zamenjene predmete. To blago so naložili direktno pred odhodom.

Nekatere brzojavke trdijo celo, da so rumunski čestniki oropali celo privatna stanovanja ter hotelske sobe, v katerih so stanovali in na ta način povzročeno škodo na računajo na več milijonov kron.

BREZIČNA BRZOJAVNA ZVEZA S ŠKANDINAVIJOM.

Washington, D.C., 17. novembra. — Dne 20. novembra bo otvorena brezična brzojavna zveza med Združenimi državami ter Norveško, Švedsko, Dansko in Finsko. Pristojbina z vsake besede bo zvezna 24 centov.

POV RATEK NA DELO

Premogarji v West Virginiji se bodo vrnili danes na delo in zvezne čete so odšle.

Charleston, W. Va., 17. nov. — Zvezne čete, ki so zastražile premogovnike v jugozapadni Virginiji, bodo odšle v torek zjutraj — kot pravijo informacije iz vetrov. Leutzov armadni zbor je paradi mimo Helfferichove hiše, v kateri stanuje Hindenburg.

Klub temu, da je bila demonstracija prečitala ter razmišljal o rezervacijah senatorja Lodgea.

Berlin, Nemčija, 17. novembra. — Danes se je vršila nova demonstracija na času feldmarsalu Hindenburgu.

Leutzov armadni zbor je paradi mimo Helfferichove hiše, v kateri stanuje Hindenburg.

Podobnor, ki preiskuje, kdo je povzročil vojno, je postal Hindenburg dolgo vrsto vprašan s proučju, naj čimprej mogoče odgovori nam. Hindenburg bo najbrže zaslišan v pondeljek ali v torek zjutraj.

Obrambni minister Noske je storil vse potrebno, da bo dospel Hindenburg varno v državno zbor.

Včeraj ga je obiskal ter izprevidel, da se stari maršal zelo zanimal za reorganizacijo nemške armade.

Kodanji, Dansko, 17. novembra. — Filip Scheidemann, bivši nemški kancler, piše v berlinskem "Vorwaertu", da je Nemčija čisto v rokah reakcionarjev. — Zdi se mi, — pravi, — da je celo armada reakcionarem na razpolago. Dolžnost delavev je, da drže skupaj.

OBOŽEVALKA PONORELEGA PESNIKA.

Pariz, Francija, 17. novembra. — Ida Rubinstein, slavna in krasna igralka, ki se je ločila leta 1912 od Gabriela D'Annunzia, ga hoče imeti sedaj nazaj. Včeraj jo je obiskal neki priatelj, da bi ji sporočil o slavnih pesnikovih "zmagah". Kar sapa mu je zastala vsled samega začudenja. Svojo največjo sobo je izpremenila igralka v kapelo. Sredi kapele stoji pesnikov kip. Po stenah je vse polno njegovih fotografij. Kapela je razsvetljena s tajinstveno rdečo lučjo, ki pada iz dragocenega svetilnika. Ida Rubinstein ki je oblesenica v belo svilnato obliko, preklepi in prejoka po cele ure v tej sobi. Neštehto brozavku je že poslala pesniku na Reko, pa še na nobeno ni dobila odgovora.

Prepričana je, da se bo se enkrat vrnil, kljub temu, da je posvetil vse svoje sreče in življenje domovini.

(To poročilo jasno kaže, da ni Ida prav pri zdravi pameti. Opredel.

RUMUNSKI TOLOVAJI V BU-

DIMPEŠTI.

London, Anglija, 17. novembra. — V nekem poročilu z Dunaja na Daily News se glasi:

Zgodaj danes zjutraj so rumunske čete zapustile Budimpešto v spremstvu velikega števil motornih voz in železniških kai, ki so nosile pohištvo in druge zamenjene predmete. To blago so naložili direktno pred odhodom.

Nekatere brzojavke trdijo celo, da so rumunski čestniki oropali celo privatna stanovanja ter hotelske sobe, v katerih so stanovali in na ta način povzročeno škodo na računajo na več milijonov kron.

TRIJE NOVI KARDINALI

Rim, Italija, 17. novembra. — Sredi meseca decembra se bo vrnil prihodnji konsistorij v Vatikan.

Imenovani bodo trije novi kardinali in sicer nadškof v Saragossi, Romero, pozanski nadškof v

Miss Marion Krutch, stará petindvajset let se nahaja kot jetnice v neki newyorški bolnični pod obtožbo, da je zadušila svojega otroka. Detektiv Thomson je bolniško strežnico aretiral. Soglasno z izjavo policije je bil zločin izvršen pet minut po rojstvu otroka, ki je bil rojen dne 13. novembra. Od onega časa naprej je leželo truplo deteta v njeni sobi, kjer ga je tudi našel detektiv.

Policija je dobila anonimno obvestilo o tej zadevi in sledila je aretaciji. Obdolženka je bila prejata kardinalom tudi Francesco Ragosta, zvezna 24 centov.

BOLOGNA STREŽNICA OB-

DOLŽENA UMORA.

Miss Marion Krutch, stará petindvajset let se nahaja kot jetnice v neki newyorški bolnični pod obtožbo, da je zadušila svojega otroka. Detektiv Thomson je bolniško strežnico aretiral. Soglasno z izjavo policije je bil zločin izvršen pet minut po rojstvu otroka, ki je bil rojen dne 13. novembra. Od onega časa naprej je leželo truplo deteta v njeni sobi, kjer ga je tudi našel detektiv.

Policija je dobila anonimno obvestilo o tej zadevi in sledila je aretaciji. Obdolženka je bila prejata kardinalom tudi Francesco Ragosta, zvezna 24 centov.

Policija je dobila anonimno obvestilo o tej zadevi in sledila je aretaciji. Obdolženka je bila prejata kardinalom tudi Francesco Ragosta, zvezna 24 centov.

Obzideni cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi.

Denar nam poslati je najbolj po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street, New York, N.Y.

NA ČAST MAR

GLAS NARODA

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

New York City

FRANK SARBER, PRESIDENT

LOUIS SKREHEL, TREASURER

Place of business of the Corporation and address of above offices
20 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA MAGAZINE HAS BEEN REGISTERED IN U.S. PATENT OFFICE

Subscription rates in America	Subscription rates in Europe
per year \$1.00	per year £1.00
per month \$0.08	per month £0.08
per week \$0.02	per week £0.02
per day \$0.01	per day £0.01

GLAS NARODA
(Voice of the People)
SUBSCRIPTION DUE APRIL 1ST AND SEPTEMBER 1ST.
Subscription yearly \$4.00.

Advertisement on agreement.

Dobri krov podpis in osebnosti se ne pričenjajo.
Denar naj se blagovno pošljati po Money Order.
NE upoznavati kraja narodov, da se nam tudi prejide.
nemam, da hitreje najemam naslovnik.GLAS NARODA
Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telephone: 2875 Cortlandt.

Berchtold o povzročiteljih vojne

Graf Berchtold je z ozirom na senzacijonalna razkritja o pravilih na izbruhu vojne podal dopisniku "Neue Freie Presse" obširno izjavo, kjer obžaluje, da omenjena razkritja niso bila sestavljena v povsem nepristranskem duhu. Pregledovanje arhivov je bilo poverjeno volilnemu organu vladujoče stranke v odsotnosti sodnihkov, obtožencev in prič.

Predvojni historijat: ki ga je izročila javnosti sedanja dunajska vlada, vsebuje proti svoječasnemu dunajskemu kabinetu hujšo obtožbo, kot jo je izrekel nekaj Pariz proti njemu. Ako se nadeja pisce "Rdeče knjige", da bo s svojim delom dosegel revizijo mirovne pogodbe, potem se je treba te revizije prej dati, kakor pa si jo želite.

Oficijene knjige, katere je izdala vlada med vojno, odklanjajo krivo posameznika in vlado, medtem ko knjiga revolucije dviga obtožbo. To je razlika med vlado, ki brani svojo deželo in vlado, ki brani svojo stranko.

Svetovna vojna je bila tragična rezultanta nevrjetno zapletene igre s silo. Da se doseže resnica, se ne smejo iskati posamezne osebe in se juri tudi ne sme prisposavati odgovornosti za sklepe anket. Za to je potrebna podrobna preiskava, ki vpošteva vse možne medsebojne vezi dogodkov.

Ti, ki sedaj trpijo v osrednji Evropi, menijo, da bi bilo za avstroogrško monarhijo bolje, ako bi bila že leta 1913. opustila Bosno in Hercegovino. Moje naloge pred vojno pa nisem videl v tem, da dopustim mirni razkraj monarhije. Morali smo voliti med bojem in smrtjo in monarhija je hotela živeti.

Lahko torej brez strahu pričakujem sodbo zgodovine. Kakor so vedobno tako sem tudi danes še mnem, da smo morali sprejeti obrambno vojno: Nemčija in Avstroogrška sta bili obdani z mrežo okroževalnih in razdirajočih streljenj, ki so ju zahtevala kot žrtve.

Sedaj se išče zblizanje v Evropi s tem, da se izkuša napraviti kriva za izbruh vojne dvema žrtvama svetovnega požara: ruskemu imperiju in avstroogrški monarhiji.

Vendar pa vsa odgovornost za izbruh vojne že izginja pred odgovornostjo za mir. Prihodnja vojna se že kaže na obzoru in se dozdeva ravnotako nezogibna, kakor je bila ta, ki jo sedaj končujemo.

Le malo utehe je najti v dejstvu, da ne bomo imeli nikakih sitnosti s pečmi, če ne bo premoga.

Veliko število ljudi je zapošleno dandanes s tem, da skušajo izpremeniti nazore in mnem drugih ljudi.

Nemčija ni nikdar oficijelno odobrila Lusitania kolajne. Kaj nikdar! Gotovo je ni odobrila. Oficijelno pa jo je zavrgla še teda, ko je bila Nemčija poražena...

Ruski častnik glede usode Rusije

Piše: podpolkovnik Rustam Bek.

Ker sem ruski častnik, ki je služil dolgo časa v ruski armadi in nekaj časa tudi v angleški prostovoljski armadi proti Nemčiji, mi treba nobenega posebnega pojasnila za moje zanimanje za vojaške in politične usode moje domovine. Kot žurnalista pa se prav posebno zanimam za resnico, tikajočo se različnih strank, ki se bore za kontrolo v Rusiji.

Originalne vire informacij, tikajočih se Rusije, je zelo težko dobiti. Kadarkoli imam torej srečo, da izvem za kakšen stvar, ki meče vsaj majhno luč na ruske razmere, se čutim moralno obvezan sporoditi rezultate svojih raziskav drugim, ki se istotako zanimajo za Rusijo.

Z velikimi težkočami sem bil pred kratkim v stanu dobiti večje število ruskih listov iz Sibiri. Ti listi so bili naslednji: Naše Delo iz Irkutska; Glas Primorja iz Vladivostoka; Vladivostovske Obreznice iz Vladivostoka; Usurijski Kraj iz Nikolske; Kazachi Vestnik in številne druge. Listi, katere sem dobil v roke so daturani z marca tekočega leta naprej pa do zadnjih števil, ki so dospele v Ameriko. Vsi ti listi so znani kot "Kolčakov časopisje".

Potem ko sem skrbno preštudiral obširni material, sem prišel do naslednjega zaključka:

Nobena propaganda na svetu ne more izpremeniti mnemova skakega zdrave mislečega človeka v prid Kolčaku in Denikinu, potem ko je človek pretil samootrožbe njih lastnega časopisa.

Klub strogi cenzuri, ki je naložena časopisu v teh krajih, kateri so zasedli ruski reakcionari, vsebujejo ti listi vendar dosti dejstev, ki diskreditirajo administracijo ter kažejo nered v teh pokrajinah.

jih. Listi so polni poročil o stotinah in stotinah slučajev pred sodišči, tikajočih se dezertacije, korupe, tativne in drugih zločinov, ki jih je v tako velikem številu mogoče izvršiti le v družbi brez discipline ali organizacije.

Številna poročila o eksekucijah talev, ki so opisane na ciničen in onegaven način, nam razkrivajo naravo režima, ki se je polastil moči. Dnevna povelja poveljujočih častnikov kažejo jasno pomanjkanje harmonije v vojaški organizaciji Kolčakovih armad. Kozaki so nezadovoljni s svojimi nazadnjaškimi poveljniki ter ropajo prebivalstvo na povelje prvih.

Ataman tretjega transbalkanskega kozaškega okraja, polkovnik Zelinski, je naprimer izdal odredbo, s katero je skušal zatrepi plemenja civilnega prebivalstva, soglasno z naročili dobro znanega Kolčavoga generala, barona Ungern-Sternberga. Pritožil se je zelo pri Vsekoški zvezi, da uidejo obtoženi častniki vsem kaznim in da so zelo povišani včinu, ker vrše "koristno" delo uničenja boljševizma. Eden izmed satelitov Kolčaka, Karmandonov, je dal ustreliti večje število kmetov in vsi napori, da se ga zasledi in izroči pravici, so ostali brezuspešni. Vlada v Omsku ni hotela posredovati. Posledica njegovih protestov je bila, da je bil polkovnik Zelinski odpuščen iz službe, soglasno z dnevnim poveljem z dne 10. junija 1919.

Skozi dolgo vrsto let sem osebno poznal polkovnika Zelinskija ter lahko odločno izjavim, da je častnik, ki je popolnoma udan Kolčaku in Denikinu.

V splošnem se kozaški atamani neprestano kregajo z centralnim vojaškim poveljstvom. Splošna insubordinacija teh načelnikov je povsem jasno razvidna iz drastičnih odredb, katerih so se morale poslužiti vojaške oblasti in pogosto zmanj, kot primer v slučaju generala Rozanova, ki se ni hotel opravičiti pri Amerikanach, ker je pretepel nekega ameriškega vojaka, ker je dal aretrati nekega ameriškega častnika ter ustreliti nekega ameriškega vojaka.

Kolčak ni bil v stanu prisiliti svojega generala, da bi storil to.

Ti listi kritizirajo, v moje vleiko presenečenje, le n azelo zmeren način sovjetsko Rusijo. V gotovih slučajih zelo hvalijo ter povdajajo poštenost ter organizacijsko zmožnost Lenina.

Dopisi

Barberton, Ohio.

Odkar je pričela velika stavka premogarjev, je tukajšnja Co. Cem Co. vstavila delo v več oddelkih, kajti ta tovarna potrebuje premoga do 800 ton na dan. Začelo je bilo in na ta način se je moralno ponokd vstaviti delo.

Kot sem zadnjč poročal, prirede slovenska dekleta prvo in včasih maškeradno veselico v dvorani društva Domovina dne 22. novembra. Igrala bo Tambor Concert New York godba, katera se bo ta čas nudila v Akronu, Ohio. Kolikor mi je znano, dobe prve tri maske, katere se bodo najbolj odlikovale, prav lepe nagrade. Za vse predprizrake skrbijo odbor slovenskih deklet. Vstopina za moške 50¢, dame 15¢.

Pozdrav vsem čitaljem!

Frank Poje.

Warren, Ohio.

Gotovo se ne spominjam, da bi bil čital kak dopis iz te male našeljine, zato zarej sem se jaz namebil napisati par vrstie.

Kar se tiče delavev, so še precej zadovoljni. Kakor so mi povedali, je ob času, ko se je pričela ječklarska stavka, družba Trumbel Steel Plant sama od sebe zaprla vrata tovarne in delavevi so bili doma. Pa ni trajalo dolgo. Na unijski seji so se sporazumeli in kompanija je dala črno na belem, da bo ječklarska stavka dobljena, kompanija pripozna vse principe American Federation of Labor, dočim ni Trumbel Steel Plant v traktu American Steel Corporation. Tukajšnji delavevi so bili v uniji že pred stavko. Seveda tudi sedaj mora vsak novopriskl delavec biti v uniji, ali pa takoj pristopiti. Povedali so mi, da bo Trumbel Steel Co., v slučaju, da bo ječklarska stavka dobljena, vsem svojim delavevem plačala unijsko plačo od prvega dne stekve in vse dni s polno plačo za ta čas, odkar so bili delavevi doma zaradi stavke. To se vidi, kaj je delavska organizacija, kako moč imajo organizirani delavevi.

Torej, bratje premogarji širok Amerike, držimo skupaj in pričel ob času, ko bomo rešeni.

Joseph Porenta.

Jugoslovanski les za Italijo

Napisal ameriški trgovski atav Širu, Alfred P. Dennis, — Šir, 1. oktobra. 1919.

Les, ki predstavlja sedaj najvažnejši trgovski vir Jugoslavije, sledi starim predvajnim trgovskim potem. Veliko jugoslovansko podjetje za lesno trgovino "Sava" je dobito dovoljenje za izvoz 4.000 vagonov lesa v Italijo.

Jugoslovanska vlada je s tem izrazila željo za izmenjanje produkrov z Italijo. V slučaju lesa, prodanega v Italijo, bodo izkupila vložena v italijanskih bankah kapitali krediti, ki naj ga Jugoslovani rabijo za blage uvožene iz Italije.

Italija potrebuje veliko količino lesa, ker so bili njeni itak slabogozdovi preveč izsekani, da se je vzpostavilo vojno potreban in je bilo le malo ali nič uvoza za privatne potrebe tekom štirih let.

Ameriška borovina (yellow pine) je jekajoča v Italiji in je velika želja po njej, ali ob sedanjih razmerah, ko je cena ameriške borovine okoli \$125 za 1000 čevljiev. Italijani je ne morejo kupovati ob takih cenah.

PETER ZGAGE

Ali si morete misliti Roosevelt, ki bi štrajkal za šesturni delavnik? — vprašuje neki časopis. Hm, Roosevelt ni kopal premoga...

Sedaj, ko smo rešeni nevarnosti 275 odstotnega piva, naj se Antisalonska Liga loti pisanje po \$2.75.

S tem, da so napravili svet varnam za demokracijo, še ni rečeno, da so ga napravili pametnium.

Amerika za Amerikance! — je izvrstno geslo.

Ne gre pa, da bi bilo preveč Amerike za premalo Amerikance.

Po dolgotrajnem premišljevanju smo prišli do zaključka, da je ameriški boljševik oni človek, ki zahaja 20-odstotno povisanje plače, da se bori z osmedesetodstotnim povisanjem živiljenskih stroškov.

Dragoceni kameni vro na trg Združenih držav — poroča neki list.

Ker je obleka tako draga, mora v zmernih okoliščinah človek že vsaj nekaj nositi.

Za ogrsko krono je sedem kandidatov, med katerimi so: rumunski prestolonaslednik, abruški vojvoda Teck.

Prvi je Rumunec, drugi Italjan, tretji pa angleškega izvora.

Značilna je pa, da ni med sedmimi kandidati nobenega Mađara.

D'Annunzio je odplul z Reke v Zader na podmorskem čolnu "Nullo" (Ničla). Toraj ničla na ničli.

Finska bo poslati Rusom 30 tisoč vojakov, — sedaj, eno leto po sklenitvi "mira".

V Ameriki hočejo vstanoviti novo delavsko stranko. Čimveč je točki strank, tembolj so veseli politiki in kapitalisti.

V Ohio so dobili po glavi — je rekel vodja Antisalonske lige, Anderson, — na dan volitev.

Da, pošteno so jo dobili po glavi, prohibicijoni namreč.

Farmerji so dovolili sajder, da si bodo lahko osladili Zahvalni da. Morda tudi zato, da bi politiki ne izgubili njihovih glasov.

Eksprešna kompanija je poslala nekemu človeku sledče obvestilo:

Zavoj, ki je bil naslovjen na vas, je vseboval pokvarjenega živila, ki so tako smrdela, da smo jih morali vreči stran. Stroški, ki znašajo dva dolarja petdeset, bodo povratiti poravnati tekom treh dni.

Tat, ki je bil vsled kradnje klobosa obsojen na leto dni ječe, je vzkliknil:

— Ukradel sem klobaso, da bi se en dan preživel živo, sedaj me bo pa klobasa celo leto redila.

Vatikan je prizal kraljevino Šrbov, Hrvatov in Slovencev.

S tem je dospela kraljevina na prvi klin velike lestve, in bo najbrže omagala, predno bo dospela do vrha.

Mreža štrajka v New Yorku in noče peti, ker se je pojavil nekdo drugi, ki zna baje boljše mijavati.

Toda Mreža ima nevenljive zaloge za slovenski narod. Na neki konvenciji je namreč reklo s svojim gromkim glasom: Podpiram!

POZOR! POZOR!

Imel

Uredniški članek iz staro-krajskega lista

Izvoznice

Ljubljanski gospod župan se je hudo zakregal nad izvoznicami. Zato, ker je v Ljubljani zmanjkalo krompirja. Ojunačeni po njem, so se te dni v "Unionu" nekateri ljudje hudo kregali nad vlado. Naj se ona pomeni že njimi, g. županom in ostalimi. Pri tej priliki je padla tudi beseda o "Vojni zvezji", o izvoženih jajcih in o poverjenju za socialno skrbstvo. Da bo jasno na vse strani, bom to reč malo pojasnil. —

Pri nas je ljudstvo raztrgano in boso. O tem sem že pisal. "Obalačnica za Slovenijo" je prazna, država ni dala za oblačilno akcijo v prid ubožnemu prebivalstvu niti ficka. Ta revni zavod sem dosedel vodil, kakor sem vedel in znal. Brez kredita in noveja je zavod danes aktiven in od kar vodim poverjenštvo, sem razdal otrokom, begunsem in drugim revežem brezplačno blaga v fakturni vrednosti nad 100 tisoč kron. Dobro vem, da je to malo, ampak še dežev delati ne znam. Dobro pa tudi vem, da je vse to le krparja in zato sem si zmisli veličjo akeijo. In ta naj bi bila v sledenčem:

Manufakturne robe manjka danes vsemu svetu razen Angležem in Amerikancem. Nekaj malega si moremo nabaviti le iz Italije in Švicer. Italija je danes — žal — blizu. Švica je daleč: pot v njo vodi preko Nemške Avstrije. Razen Italije so vsi drugi naši sosedji na pravem v tem pogledu. Italijanskega blaga pa ne moremo kupiti z našimi kronami. Lir tudi nimamo. Kaj toraj?

Blago zamenjati za blago. Italijanski trgovci so mi stavili čedne ponudbe, če damo za manufakturno robo drugo blago. Kakšne izvozne article pa imamo mi — Jugoslavija? Pri nas smo vedno izvajali les, jajca, krompir, prešiče. Saj smo agrarna dežela!

Misil sem toraj: Dajmo! Oblikli se bomo!

V Beogradu sem zahteval za oblačilno akeijo sto milijonov krov. Država nima denarja, so mi rekli. **Dobil nisem niti ficka.** Potem sem zahteval izvozne v korist Slovenije. Gospodu dr. Korošcu sem zadevo razložil. Če država daje izvozne posameznikom in družbam, naj jih da najprej sebi. — Dal mi je prav, in dobil sem izvozno dovoljenje za pet vagonov jaje in 500 vagonov lesa. Še predno sem imel dovoljenje v roki, smo v sili kupili v Trstu malo količino blaga. — 2 vagona — ki smo ga tudi že prejeli. Tista malenkost je stala **1 milijon laških lir.** Ko bi imel plačati, sem bil praznih rok. Laški trgovce se je moral zadovoljiti z obljubo, da bomo plačali.

Pri sedanjih cenah manufakture — to sem takoj uvidel — je vse doseženo kapljene v morje. Znova sem šel na delo. Dobil sem veliko izvoznih dovoljenj **iz celega kraljestva v korist naše Slovenije** pod raznim kavtelami. Zavidno so me gledali Belgrajčani in drugi naši sodržavljeni iz drugih pokrajini.

Jaz nisem trgovec, zato sem prosil veščake za pomoč. Ne trgovec, temveč zadržuge. Največja zadržujoča organizacija na Slovenskem je danes "Vojna zvezja". Ima nad 140,000 obiskovancev, se je na zadnjem občinem zboru reorganizirala in je trdno fundirana. Prosil sem jo, da ona nadzoruje ves izvoz brez dobička s pravico do vpogleda v knjige itd. "Vojna zvezja" je rado prisločila na pomoč, ker bi pre-skrbila s cenjenim blagom koristila tudi njenim članom. — delaveem. Ona mi le pomaga kot organizacija in to zastonj. Hvala ji!

Da poplačamo dolžnih 1 milijon lir, smo nakupili jajca, ki so nam bila ponujena. Doslej smo poslali preko meje 3 vagona. Kuljena so bila na — Hrvaskem. Če hoče ljubljanski župan jaje, jih lahko dobidi. Rad mu povem, kje jih je dobiti, samo delati je treba; bo več zalede, kot pa pisanje po "Narodu".

Mislim, da samo na ta način pride do obleke in perila. Med vso smo na kmetih zamenjavali rjuhe za moko. Danes mora ta žalostni posel prevzeti država. Poleg tega bi pri svoji zamišljeni akeiji Slovenija veliko profitirala. Za veliko milijonov gre v tem slučaju, če se akeija posreči in izvede.

Povdarjam, da je to državna akeija za izmeno blaga. Vsled nje se živila pri nas ne bodo podražila. Raje je ne izvedem. Verišniki pri tem ne smejte zaslužiti niti solda. In to nekateri tako zelo boli!

Se nisem započel z vso stvarjo. Vse je komaj v pripravah. In že pridejo razni gospodje, ki hrepene po slavi, da se jim ploska in trošijo med nepočeno ljudstvo nerensko. Dobro, gospode! Če te akeje nočete, da pridejo prej ko mogoče do obleke in perila, potem le kričimo. Bomo videli, če bo kaj pomagalo!

Jugoslavija ima marsikaj, kar lahko odda. Če so pri nas živila draga, je to posledica proste trgovine, slaba uprava in zlasti še želeniška uprava. Njeni pomagajoči so razni mali in veliki verižniki in špekulantje. — Vse kriči: Vlada je kriva. Jaz pristavljam: Naj verižnike prime in samo kaznuje; prilike za to je dovolj!

Na obe strani pa povem: — Jaz se ne bom pustil terorizirati od nikogar, tudi od shodov, in časopisa ne. Kadar vem, da imam prav, premi svojo pot. In to bom storil tudi to pot.

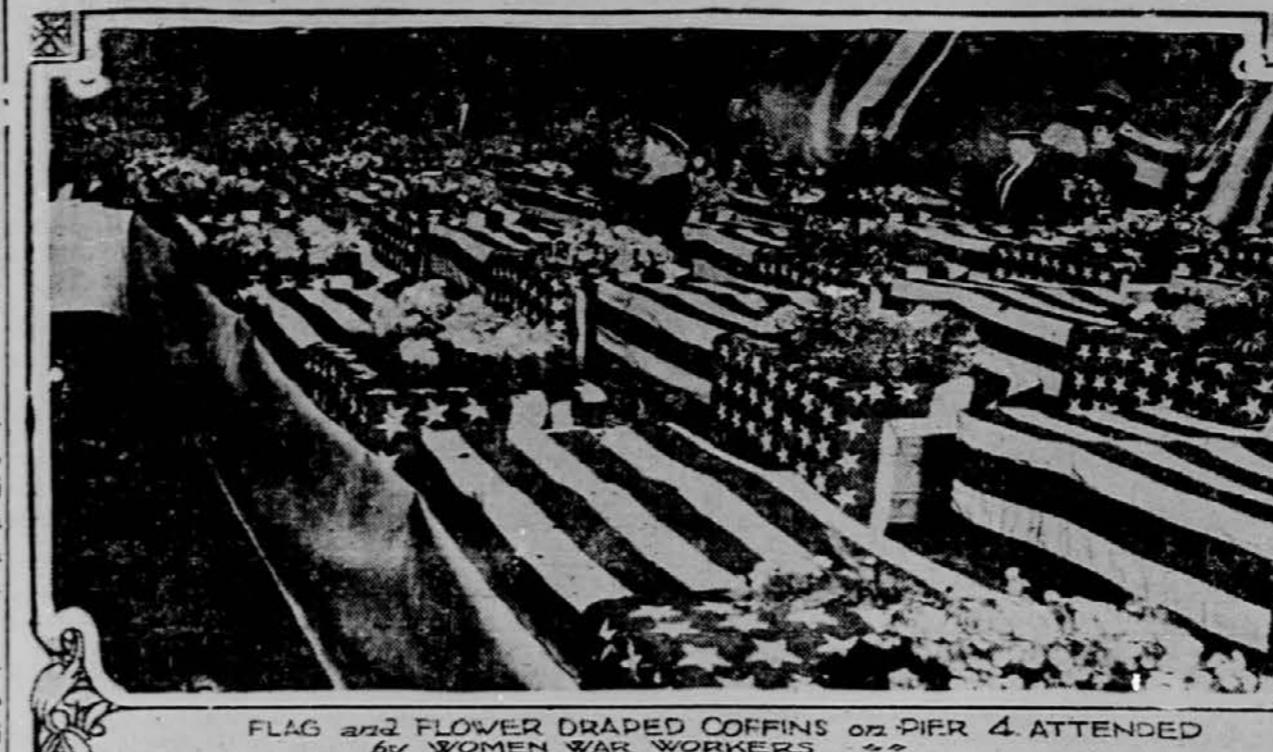
Končno še nekaj! Naše tekstilne tovarne v Tržiču, v Litiji itd. stote, delavei so brez posla. V 6 tednih bi te tovarne lahko vrgle izdelano blago na trg, če bi imele sirovine (bombaž). V Trstu leži nad 1000 bal bombaž na prodaj. Naše tovarne je ne morejo kupiti, ker nimajo — lir. — Kje jih vzeti? Prodati, kar imamo odveč. Dokler smo brez vaske valute, kakor smo danes, drugega izhoda ni.

Jugoslavija je v položaju izvažati živila, ne da bi moral pri tem domače prebivalstvo stradati. **Vsaka izvoznica še ni smrtni greh.** — Smrtni greh pa je, ako kdo radi njih tako kriči, da se ljudstvo vzemiri in se brez vzroka boji pomanjkanja. S takimi govoricami se verižnikom omogoča, da izrabijo položaj in napravijo pri vsaki najmanjši krizi nesporazmerne cene.

Smrtni greh je tudi, ako se pusti segniti ogromne množine živil, ki bi se jih lahko s pridom zamenjalo za nujno potrebne stvari, kakor se je pripelito to lani, ko so segnile na Hrvaskem ogromne množine krompirja, v Beograjskem pristanišču pa se pokvarilo — 30 ladij pšenice.

Tako izgleda stvar, gg. dr. Tavčar in Držič. Z nastopi, kakor ste jih započeli, utegnemo priti tudi letos srečno tja, kjer smo bili lani. ("Naprej", 11. okt.)

A. Prepeluh.

FLAG AND FLOWER DRAPED COFFINS ON PIER 4 ATTENDED BY WOMEN WAR WORKERS

KRSTE AERIŠKIH VOJAKOV, KI SO PADLI V RUSIJI. SLIKA JE BILA VZETA NA POMOLU V NEW YORKU.

O naselitvi Goričanov v Macedonijo

Na prošnjo večje skupine goričkih kmetovalev sem prepotoval pretekli dini del Macedonije in stare Srbije, da bi se natančno poučil, kakšne so tamkaj razmere in kjer bi se priporočala goričkim kmetovalecem naselitev. Ker je po Slovenskem mnogo goričkih beguncev, ki bi se morda tudi naselili radi v Macedonijo, poročam v kratkem tole:

Zemljišča, ki bi jih dala vlada našim kmetovalecem pod zelo ugodimi pogoji (tudi brezplačno) na razpolago, je po vsej Macedoniji dovolj. Sploh bi se dalo naseliti tu še okoli 1 in pol milijona ljudi. Za gorički kmetovalec, ki naj se bi naselili skupno, kjer bi si mogli ustanoviti torej kar cele vasi, oziroma mesta, bi prišli za sedaj v poštev zlasti Kosovu poleg in Strumička stanice (postaja) z zemljiščem v ozadju in ozemljem pri Gradske.

Kosovo polje je povprečno 60 km dolga in 15 km široka ravna, leži 500 do 600 metrov nad morjem in ima jako rodovitno črno zemljo. Večina te zemlje je še neobdelana. Bila je prej last turških sultanov, sedaj je država. Posebno lepa je ravna med Lipjanom in Pristino, ki je še neobljadena. Po sredi teče železnična, a tudi nekoliko dobrih cest jo križa. Polje pretere v dva dela reka Sitnica, vanjo se izliva več potokov in reka Lab, ki prihaja iz takozvanega Malega Kosova. Poselbo dobro uspeva na Kosovem žito, v prvi vrsti pšenica ki se je tu mnogo prideluje. Razen pšenice in ječmema se vidi na Kosovo polju tudi preecej turščice, ki je pa letos vsled pozne seteve slabega obdelovanja zemlje in se daj nastale suše preecej zaostala. Krompirja se sadi prav malo, njevega za poselbo, ker je načrtni plov podzemlja.

Zemlja je v goratem delu okoli Strumičke stanice lapornata, v njej živi peščeno-ilovnat. Kolikor je videti po travni in drugih rastlinah, je jako rodovitna. Sploh pa je zemlja po Vardarski dolini skoraj povsod enaka. Kolikor je travnice, bi se dala prav lahko namakati, vsled česar bi se plodovitost tako povečala. To pričajo majhne namakalne naprave okoli Skoplja in Velesa, kjer je rašča učirčeno bujna. Ob Strumički stanici je kakih 100 barak in več turških sel, kar pa je vse prazno. Nemci in Bolgari so sicer nekateri že pokvarili, druge so pa tudi popravili. Naseljevanje bi se tu torek lažje izvršilo, nego kijerskibodi drugod. Gozd je sicer kaki 2 uri hoda oddaljen, a lesa bi bilo tam dovolj. Tudi kamenje za zidanje bi se dobilo.

Voda se nahaja v ravnini 2 do 3 metri pod površjem. Žal, da se pokaže ta talna voda in pa tam na površje in daje gnezdišče komarjem, ki prenašajo bolezen malarijo in jesen sta suha. Vendar suša ne škodi tak poti naša na Goriškem, ker je navadno par metrov pod površjem zemlje talna voda, ki namaka tudi površino. Skoraj povsod si torej lahko napravimo vodnjak. Kosovo obdaja na vse strani zmerno hribovje, ki jih je več ali manj obraščeno z gozdovi. V njih je največ bukv in hrastov. Stanovanje bi si moral naselniški sami sezidati. Pač pa bi se stisnilo za silo v Prištini, od koder se je izselilo mnogo Turkov,

novata, v vojski zgrajena želenica, ki pelje v Prilep in Bitoli, z železnicno v Skoplje-Solun. Tam se izliva tudi reka Črna v Vardar.

Prostora bi bilo za kakih 500 rodbin. Tudi tu so ob postaji baraki, ki bi se eventualno mogle dobiti od vlade. Sedem motornih plugov, ki so jih Nemci pustili, je tudi tu, vendar so vsi oropani in poohabljeni. Treba bi jih bilo popraviti. Razmere so v Gradske skoraj take, kot ob Strumički stanici, samo do gozda je še dalje. Na posestvu kakih 2000 ha sem videl še mnogo krasne pšenice s amosevke, ki čaka, da jo pride kdaj.

Največ dobička donaša tu pri-

delovanje moka za opij, nadalj-

tobka, pšenice in vina. Mogel pa

bi se pridelovati v večji meri tu-

di riž in bombaž.

Ministrstvo za ograrno refor-

mo, zlasti njegov glavni pover-

nik v Skoplju g. Vukosavljević,

mi je šel pri mojem potovanju ja-

ko na roko in obljubila se je na-

šim nesrečnim ljudem pomoč. Vsa-

ki naseljenški družini iz zase-

denega ozemlja bi dolača po 5 ha

zemljišča za obdelovanje in 3 ha

za pašo po jake ugodnih pogojih

zastoj. Razen tega bi dobil vsak

na 16 let star možki član druži-

ne po 2 ha. Narodna banka bi da-

la naseljenikom za nakup orodja

in živine ter za zgradbo poslopja

pošten kredit, ki bi se vrnil v

30-letnih obrokih. Tudi bi pomag-

ala vlada, kolikor bi se dalo, s

prepuštivijo barak in drugega

vojnega materiala.

Prvotno sem misil, da bi se da-

li naseliti naši ljudje tudi v Bač-

ju sem moral pristati in takoj so

ki, Sremu in Banatu, kateri kra-

prihitevi na liec mesta domačini,

ki so vsekakor bolj rodovitni od

ki so nas hoteli vjeti in ubiti, ker

**HENRY J. SCHNITZER STATE BANK
ENA NAJSTAREJŠIH BANK, KI STOJI POD STALNO
DRŽAVNO KONTROLERO
RAZPOŠILJA DENAR NA VSE KRAJE S POLNO GA-
RANCIO
PRODAJA VOZNE LISTKE ZA VSE ČRTE PO ORIGI-
NALNI CENI**

IZVRŠUJE VSE ZADEVE V STAREM KRAJU
KI žele potovati v staro domovino, ki žele poslati denar all kateri imajo opraviti katerokoli zadevo v staro domovino, naj se obrne na naso banko, ki služi svojim rojakinom že preko 25 let v popularni zadovoljivo, pošteno in sigurno.
VSESTRANSKA NAVODILA IN POJASNILA dobri vsakde takoj v materninem jeziku.

Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street
New York, N. Y.

Macedonije, kakršna je sedaj. V ministrstvu se mi je pa rekel, da bi mogli pač naseliti tod vrtnarje, iz goriške okolice, dali pa bi jim samo po 1 oral zemljišča na vsakega družinskega člena. Prišla bi v obir nekatera zaplenjena posestva blizu Novega sada, Osijeka in ob Donavi v Banatu. Večinoma — to bolj mokrotina zemljišča. Morda bi se tudi tudi tu kaj boljšega in več izposlosti.

Kaj dejajo jim beraveče solze! Kaj bova stala tu, le dalje idti?

Ta v cerkev idiva, da etepni. Tam bodo name ne ogreli.

Bvezršnemu biriču kraj tu svet je, Bogom, oh, edino je zavjetje!

Ki mlada si in lepa, hečka moja,

In blaga hočeš, kaker mati tvoja.

Nikoli, nisi mater poznaš,

V naročju nikdar nisi je igrala,

Zivljenje svoje je za tvoje dana!

Daj Bog ji mir, bila je dobra žena,

o, dobra, blaga, kakor ni nobena!

Ubogo dete, ko bi mi oči

Ne bibe tamne, maže svoje dni

Zivelo bi brezbolno in veselo!

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL PERRY.

Na "Glas Naroda" prevedel G. P.

83

(Nadaljevanje.)

Pod jasnim nebom južne Amerike ni nobenega mesta za praznovanje kot v naših meglenih severnih deželah, kjer zavzemajo pa večne čudne oblike ter naravnost silijo človeka v praznovanje.

Vsled tega je tudi narodna poezija severnih narodov polna ēkratov, pošasti in drugih sličnih prikazni, ki polnijo reke, jezera in gozdove ter plaščjo ljudi.

V ameriških pustnjah pa se človek veliko bolj boji živih bitij kot po mrtvih, in Kučilju se je moral batiti tako belcev kot Indijcev preveč, da bi se lahko dolgo pečal z Areljanom.

Bandit je prišel kmalu na druge misli, ki so stopile namesto enih, s katerimi se je ravno kar pečal in ki so ga tako razburile. S tem pa nočemo reči, da se je popolnoma pomiril, kajti bližina zlata mu je vzel moč razsojanja, a misil ni več na zločin, ker se je spomin nanj pomešal med številne druge spomine na zločine, ki jih je zakrivil.

Misel na Areljanosa je že zdavnaj izginila, ko je zapazil Kučilju prve žarke jutranje zore sredi pisanosti, s katero je pohlep ovišljiv preveč možgane kot z meglo.

Čeprav je bil Kučiljo skoraj popolnoma natančno prepričan, da ni nikhe opazil njegovega bega ter bil še bolj prepričan, da ga nikhe ne zasleduje, je vendar sklenil splezati na vrh skalne pirovne, da bo zamogel z vrhnice lažje pregledati celo okolico.

Obi visoki smrek, ki sta krasili grob indijanskega glavarja, sta bili prav posebno primerni skriti ga pred očmi Indijance, če bi se tak tak nahajjal v bližini. Vsledtega je nameril svoje korake proti vzenožju skalne piramide.

Ko je korakal proti cilju, je mimogrede vrgel pohlepen in bojavni poln pogled na dolino, ki je vsebovala zlate kepe. Naenkrat mu je namreč ustala misel, katero pa je unicil pogled v dolino.

— Kaj, če je zlata jama še vedno tako deviška in nedotaknjena, na kot jo je bil zapustil pred dveimi leti. En sam pogled ga je poniral. Zlata dolina je bila taka kot pred časom. Še vedno so nešteti kosi dragocene kovino sipli cele žarke svetlobe.

Vsek drug postolovcev, katerega bi srečna zvezda privedla na to mesto, bi hitel ter nabral toliko zlata kot bi ga mogel nesti, nato kar bi zbežal s svojim plenom. Pri Kučilju pa je bil pohlep kot pri skopuhu, strast, ki se je razvila do svojih skrajnih meja. Bandit je zadnji dve leti neprestano misil na ta zaklad ter je bil pripravljen žrtvovati sanj življenja vseh svojih tovarišev, da bi se ga mogel sam polasti.

Potem ko je posvetil bandit par trenutkov zadovoljenju svoje najdražje želje, je pruel svojega konja za udz ter se hitro približal goram. Ko je dospel tja, je privezel konja na neko grmovje, ki je rastlo v neki zaseki. Zaseka je bila dosti globoka, da je skrila konj.

Ko je dospel na vrhunc, je natančno preiskal celo okolico, da se prepriča, če je res sam. Natančna preiskava par minut pa ga je zopet pomirila, kajti Don Stefan in trije njegovi spremjevaleci ter tudi Kanadec ter njegova dva tovariša sta se nahajala še vedno izven obseg njegovih oči, med gričevjem.

Kučiljo je bil zadovoljen z molkom, ki je vladal krog njega ter je obrnil svoje oči zopet proti vodopadu. Vodni curek, ki je pri svojem padanju na piramido takorekoč tvoril most iz tekočega srebra nad prepadom, se je včasih v svojem padanju premolil. Tam se je nahajala zlata kepa, ki je prišla na dan vsled neprestanega delovanja vode in ki je sedaj blestela v žarkih solnca. Največji sažet, ki se je kedaj zibal med vejevjem kokosove palme, ni bil večji od te zlate kepe.

Ta zlata kepa, katero je neprestano oblikovala voda, je blestela v svoji polni krasoti. Videti je bilo kot da bo vsaki trenutek pada v prepad ter pokopala v breznu premoženja kralja.

Ob pogledu na to kepo, katero je skoro lahko dosegel s svojima rokama, je dobil Kučiljo napad blaznega veselja. Poželjivo se je sklonil z iztegnjenima rokama ter na široko odprtimi očmi preko prepada. Sreč mu je burno utripano in gctovo bi podlegel bolestnemu razburjenju, če bi ne dvignil krika bolesti in veselja.

To je bil krik, katerega so čuli Kanadec ter njegova dva tovariša. Kmalu pa mu je izvil prizor, katerega ni pričakoval, nadaljni krik. To pa je bil krik srda. Bandit je ravno kar zapazil človeško bitje, ki je delilo z njim to skrivnost ter stopilo s svojo nogo na nedotaknjene zaklade.

Bois-Rose in Fabijan sta bila še odtegnjena pogledu za gosto večjo, ki je obrabilja Zlato dolino. Kučiljo si je misil, da je prejšnji mejni stražnik sam in brez pomisla je ustrelil nanj.

To je bil vzrok strele. Pepe je čutil, kako je priživjala krogla krog njegove glave.

Nemogoče je popisati srd in presenečenje bandita, ko je videl, da sta se prvemu pridružila dva nadaljnja, v kojih enem je spoznal strašnega lovena na jagvarje, v drugem pa Fabijana, torej onega, ki je že dvakrat srečno učel njegovih zasedi.

Smrtni strah se je za trenutek lotil sreca Kučilja. Zopet je moral bežati iz te Zlate doline in zopet ga je zadrževala strašna usoda ter vzbujala v njem nove, neuteneče strasti.

Na srečo pa je gosta meglja zakrivala bandita pred očmi sovražnikov, ki so plezali proti vrhu piramide.

Medtem ko so dospeli oni na eni strani na vrh griča, je bil Kučiljo v stanu neopazen splezati na drugi strani po griču navzdol. Medtem pa je imel še dosti časa, da je spoznal iz daljave Don Stefan in njegovo spremstvo. To je bil nov predmet presenečenja za bandita, ki se je kot kača pomikal ob skalah navzdol, se skril pod listi vodne rože ter sklenil počakati razvojev tega čudnega doživljaja.

Kučilja ni mogel vsled tega nihče zapaziti in pripravljen je bil ekoristiti se z bojem, ki se je moral na vsak način zavrniti med Don Stefanom in njegovimi spremjevaleci na eni strani ter Fabijanom ter njegovimi spremjevaleci na drugi.

Občutek peklenskega veselja se ga je lotil sredi hladčev valov jezer. Sličen je bil ptice-roparici, ki čaka v oblakih na trenutek, ko ji bo bojno polje prepustilo svoje žrtve.

Lahko si je misil, da mora priti do smrtnega boja med Fabijanom ter Don Stefanom ter je hitro izračunal dobre izglede, ki so mu nudili.

Če bodo trije loveci zmagali, se mu bo treba le malo ali nič batiti Fabijana, ki je bil v njegovih očeh še vedno Tiburej Areljanos Mehikanci nižjih razredov smatralo med seboj sunek z nožem za malenkost ter je upal dobiti oprošenje za to, kajti na vsak način bo v stanu navaliti vso krivdo na Don Stefana.

Če pa bi ostal slednji zmagalec na bojišču, mu bo lahko izmisli, si kako povest za svoj beg. Vsled tega je sklenil řakati na pričetek boja ter priti v ocločilnem trenutku najmočnejšemu na pomoč.

(Dalje prihodnjiji)

HITRA POMOC

Oslablost valed pretežkega dela, izdelanost, okoreli sklepi in mišice, slabosten hrbot, pretegnjenje iz izpahnjenje, temu je lehko hitro odpomoči s takojšnjim uporabo

PAIN-EXPELLERJA

"Prijetja v potrebi"

Družine, ki so enkrat spoznale njegovo zdravilno moč, ne bodo več brez njega. Samo en Pain-Expeller je, in v več varstvu je opremljen z našo tvorničko znamko

SIDROM

Če nima zavojic te turških znamke, ni pristen in ga zavrnite. 35 in 65 centov v vseh lekarjih ali pa pri

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Konvencija J. R. Z.

(Nadaljevanje.)

Br. Somrak prosi za besedo. — Prvo, kar omenja, je opomin predsedniku konvencije, da naj vzdruži boljši red pri njegovem predsedovanju. — Obenem stavi tudi predlog, da se preide na točko Razno.

Br. Zajec se ne strinja s tem predlogom, in podpira protipredlog, da naj sledijo poročila delegatov, ki se tudi sprejme od takrat.

Zopet se razvije živahnega debata. V debatu posegajo br. Janković, Aleš in Medvešek. Zadnja dva različnih mnenj.

Br. Aleš pravi, da bi bilo to priporočljivo od ene strani, ko moramo na drugi strani gledati na to, kake težke finance bi bile pri organizaciji J. R. Z.

Br. Medvešek pa je menja, da moramo pri tem misliti tudi na gospodarsko važnost. Če bi bili v Clevelandu urad J. R. Z., ki bi pošiljal blago našim rojakom v stare domovino, bi s tem pridobili veliko novih somišljencov in našo organizacijo bi se razširila še med drugimi Jugoslovani v Clevelandu.

GENERALNI ŠTRAJK.

Madrid, Španska, 15. nov. — Casopis poroča, da se je zbrala v Barceloni velika množina čet. V pondeljek ima v tem mestu izbruhni generalni štrajk.

Br. Mue omenja, da so bila zadnje čase imena tajnikov J. R. Z. — za vugled navaja krajno organizacijo v New Yorku — napačno riobčena, kar je delala več ne-rednosti v korespondenci. Prosil, da bi se v bodoče to vpoštevalo in da bi izvrševalni odbor pazil, da listi primašajo prave naslove in pravna imena.

Ta opomin zagovarja tudi brat Bruss, ter želi, da se vpošteva opomin br. Muca.

Gleda opomina se razvije debata, katero se vdeležijo br. Mue, br. Aleš in br. Zalaznik, ki je zaposlen v glavnem uradu J. R. Z. Tudi, da so bili naslovi posameznih tajnikov poslani na uredništva različnih listov, pač taki, kakšno je dobil urad J. R. Z. Če pa se je nadaljnja napaka pri tiskarjih, onega ne more pomagati, ampak je v tem slučaju dolžnost dotednega tajnika, da opozori gl. urad.

S tem je debata zaključena. Br. Kabaj želi, da bi sedanja konvencija okrenila potrebne korake, kako se je J. R. Z. v Clevelandu bolj uživel v zainteresiranju ostale Jugoslovane po Clevelandu o ideji J. R. Z. — V svojem govoru navaja nekako navdih, po katerem bi se ustanovil v Clevelandu nekak urad, del češkega glavnega urada. Zato mesto bo bilo potrebno zmožno osebo, ki bo vodila vse posle, ki pripadajo v to stroku. Končno poziva vse deležate, da naj vzamejo pretres v storiju najboljše v korist J. R. Z. v Clevelandu.

Na srečo pa je gosta meglja zakrivala bandita pred očmi sovražnikov, ki so plezali proti vrhu piramide.

Medtem ko so dospeli oni na eni strani na vrh griča, je bil Kučiljo v stanu neopazen splezati na drugi strani po griču navzdol. Medtem pa je imel še dosti časa, da je spoznal iz daljave Don Stefan in njegovo spremstvo. To je bil nov predmet presenečenja za bandita, ki se je kot kača pomikal ob skalah navzdol, se skril pod listi vodne rože ter sklenil počakati razvojev tega čudnega doživljaja.

Če bodo trije loveci zmagali, se mu bo treba le malo ali nič batiti Fabijana, ki je bil v njegovih očeh še vedno Tiburej Areljanos Mehikanci nižjih razredov smatralo med seboj sunek z nožem za malenkost za malenkost ter je upal dobiti oprošenje za to, kajti na vsak način bo v stanu navaliti vso krivdo na Don Stefana.

Občutek peklenskega veselja se ga je lotil sredi hladčev valov jezer. Sličen je bil ptice-roparici, ki čaka v oblakih na trenutek, ko ji bo bojno polje prepustilo svoje žrtve.

Lahko si je misil, da mora priti do smrtnega boja med Fabijanom ter Don Stefanom ter je hitro izračunal dobre izglede, ki so mu nudili.

Če bodo trije loveci zmagali, se mu bo lahko izmisli, si kako povest za svoj beg. Vsled tega je sklenil řakati na pričetek boja ter priti v ocločilnem trenutku najmočnejšemu na pomoč.

Bois-Rose in Fabijan sta bila še odtegnjena pogledu za gosto večjo, ki je obrabilja Zlato dolino. Kučiljo si je misil, da je prejšnji mejni stražnik sam in brez pomisla je ustrelil nanj.

To je bil vzrok strele. Pepe je čutil, kako je priživjala krogla krog njegove glave.

Nemogoče je popisati srd in presenečenje bandita, ko je videl, da sta se prvemu pridružila dva nadaljnja, v kojih enem je spoznal strašnega lovena na jagvarje, v drugem pa Fabijana, torej onega, ki je že dvakrat srečno učel njegovih zasedi.

Smrtni strah se je za trenutek lotil sreca Kučilja. Zopet je moral bežati iz te Zlate doline in zopet ga je zadrževala strašna usoda ter vzbujala v njem nove, neuteneče strasti.

Na srečo pa je gosta meglja zakrivala bandita pred očmi sovražnikov, ki so plezali proti vrhu piramide.

Medtem ko so dospeli oni na eni strani na vrh griča, je bil Kučiljo v stanu neopazen splezati na drugi strani po griču navzdol. Medtem pa je imel še dosti časa, da je spoznal iz daljave Don Stefan in njegovo spremstvo. To je bil nov predmet presenečenja za bandita, ki se je kot kača pomikal ob skalah navzdol, se skril pod listi vodne rože ter sklenil počakati razvojev tega čudnega doživljaja.

Kučilja ni mogel vsled tega nihče zapaziti in pripravljen je bil ekoristiti se z bojem, ki se je moral na vsak način zavrniti med Don Stefanom in njegovimi spremjevaleci na eni strani ter Fabijanom ter njegovimi spremjevaleci na drugi.

Občutek peklenskega veselja se ga je lotil sredi hladčev valov jezer. Sličen je bil ptice-roparici, ki čaka v oblakih na trenutek, ko ji bo bojno polje prepustilo svoje žrtve.

Lahko si je misil, da mora priti do smrtnega boja med Fabijanom ter Don Stefanom ter je hitro izračunal dobre izglede, ki so mu nudili.

Če bodo trije loveci zmagali, se mu bo treba le malo ali nič batiti Fabijana, ki je bil v njegovih očeh še vedno Tiburej Areljanos Mehikanci nižjih razredov smatralo med seboj sunek z nožem za malenkost za malenkost ter je upal dobiti oprošenje za to, kajti na vsak način bo v stanu navaliti vso krivdo na Don Stefana.

Občutek peklenskega veselja se ga je lotil sredi hladčev valov jezer. Sličen je bil ptice-roparici, ki čaka v oblakih na trenutek, ko ji bo bojno polje prepustilo svoje žrtve.

Lahko si je misil, da mora priti do smrtnega boja med Fabijanom ter Don Stefanom ter je hitro izračunal dobre izglede, ki so mu nudili.

Če bodo trije loveci zmagali, se mu bo lahko izmisli, si kako povest za svoj beg. Vsled tega je sklenil řakati na pričetek boja ter priti v ocločilnem trenutku najmočnejšemu na pomoč.

Bois-Rose in Fabijan sta bila še odtegnjena pogledu za gosto večjo, ki je obrabilja Zlato dolino. Kučiljo si je misil, da je prejšnji mejni stražnik sam in brez pomisla je ustrelil nanj.

To je